

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1116
Toplantı Tarihi/Sayısı : 2.5.2023/30
Karar Numarası : 2023/359
Başvuran : H.Y.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : 1. Amasya Cumhuriyet Başsavcılığı
2. Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvurana işkence ile fotoğraf teşhisi yaptırıldığı, avukatı olmadan ifadesinin alındığı, hakkında verilen hükmün gerekli deliller toplanmadan yalnızca avukatı olmadan alınan ifadesine dayanarak kurulduğu, avukatından gerekli hukuki desteği alamadığı, bulunduğu ceza infaz kurumunda; mahkemelere yazdığı dilekçelerin gönderilmediği, savunması alınmadan disiplin cezası verildiği, oğlu ile görüşemediği, telefonla görüşme hakkını kısmen kullanabildiği, vekâletnamesi olmadan avukatıyla görüştürülmediği, Kurum psikoloğunun kendisine hakaret ettiği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi ve ekleri doğrultusunda, Ulusal Önleme Mekanizması Birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda özetle başvuran;

a) Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna 5/5/2017 tarihinde yerleştirildikten tam bir ay sonra 5/6/2017 tarihinde ifadesinin alınması için Amasya Adliyesine götürüldüğünü, Adliyede Cumhuriyet Başsavcısı'nın kalem odasında Amasya Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele (KOM) Şube Müdürlüğünde çalışan bir polis memuru tarafından kendisine fiziksel şiddet uygulandığını, işkence ile zorla fotoğraf teşhisi yaptırıldığını, daha sonra Cumhuriyet Savcısı'nın odasına götürüldüğünü ve avukatı olmadan ifadesinin alındığını,

b) Hakkında gerçekleştirilen ceza yargılamasının ve verilen hükmün gerekli deliller toplanmadan, avukatsız verdiği ifadeye dayanarak kurulduğunu,

c) Avukatından gerekli hukuki desteği alamadığını,

ç) Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda;

- Mahkemelere yazdığı dilekçelerin gönderilmediğini,

- Hakkında başlatılan disiplin soruşturması için iki defa sözlü savunma yapmak istediğine dair dilekçe verdiğini ancak sözlü savunmasının alınmadığını, savunması alınmadan disiplin cezası verildiğini,

- Yedi yaşındaki oğlu ile görüşemediğini,
- Telefonla görüşme hakkını ayda bir veya iki defa yalnızca beş dakika olarak kullanabildiğini,
- Avukatıyla vekâletname olmadan üç defa görüşme hakkı olmasına rağmen vekâletnamesi olmadan avukatıyla görüştürülmediğini,
- Kurum psikoloğunun bireysel görüşme esnasında kendisine terörist diyerek hakarete bulunduğunu iddia etmiştir.

3. Muhatap Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 22/8/2022 tarihli yazılı görüşte özetle;

a) Mahpusların ilgili makamlara gönderilmek üzere ibraz ettiği dilekçelerin eksiksiz ve zamanında gönderilmesinin sağlandığı,

b) Disiplin soruşturmasına ilişkin olarak gerekli tebliğin yapıldığı ancak hükümlünün süresi içinde savunmasını vermediği,

c) Ziyaret kayıtlarının incelenmesi neticesinde hükümlünün anne ve babasının ziyarete geldiği, oğlunun ziyarete gelmediği, oğlunun ziyarete gelmesi halinde görüşme yapma imkânına sahip olduğu,

ç) Haftalık telefonla görüşme hakkını Hükümlü-Tutuklu Telefon Görüşme Bildirim Formunda belirttiği kardeşi adına kayıtlı telefon numarası ile görüşerek eksiksiz olarak kullandığı ve herhangi bir hak kaybının bulunmadığı,

d) Hükümlünün avukatı ile Ekim 2021 tarihine kadar düzenli olarak görüştüğü ve bu tarihten sonra avukat ziyaret kaydının bulunmadığı,

e) Kurum psikoloğu ile ilgili iddiasına ilişkin olarak Kuruma herhangi bir şikâyetle bulunmadığı, iddia ile ilgili herhangi bir bilgi ve belgenin olmadığı belirtilmiş ve muhatap Kurumun yazılı görüşünün ekinde ilgili bilgi ve belgeler Kurumumuza sunulmuştur.

4. Başvuranın iddiaları üzerine Amasya Emniyet Müdürlüğü KOM Şube ile Amasya Cumhuriyet Başsavcılığından yazılı görüş ile ilgili bilgi ve belgelerin Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiş, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından, başvuran hakkındaki taleplerin soruşturmaların yürütüldüğü birimlerden yapılması hususu arz edilmiştir.

5. Muhatap Amasya Cumhuriyet Başsavcılığından alınan 23/8/2022 tarihli yazılı görüşte özetle;

a) Başvuranın 7/12/2020 ve 14/12/2020 tarihli dilekçelerindeki aynı iddialarının araştırılması için Cumhuriyet Başsavcılığının ... ihbar sayısına kaydedildiği ve yapılan araştırmalar sonucunda başvuranın söz konusu iddialarının soyut ve genel nitelikte olması ve iddialarını destekler mahiyette herhangi bir somut delilin bulunmaması nedeniyle ... tarih ve ... karar numarası ile "*Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığına*" dair karar verildiği,

b) Başvuran hakkında verilen kararın başvurana 8/4/2021 tarihinde Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu aracılığıyla tebliğ edildiği, başvuranın 16/4/2021 tarihli dilekçesi ile verilen karara itiraz ettiği, yapılan itiraz neticesinde Amasya Sulh Ceza Hâkimliğinin ... Değişik İş sayısı üzerinden yaptığı incelemede; "*Amasya Cumhuriyet Başsavcılığının ... ihbar, ... karar sayılı soruşturmaya yer olmadığına dair kararında usul ve yasaya aykırı bir yan bulunmadığından itirazın reddine*" karar verdiği belirtilmiş ve yapılan işlemlere ilişkin belgelerin onaylı suretleri Kurumumuza iletilmiştir.

6. Başvurandan 20/9/2022 ve 10/10/2022 tarihlerinde alınan yazılı görüşlerde özetle;

a) Başvuran, başvuru dilekçesindeki iddia ve talepleri yineleyerek mağduriyetinin giderilmesi talebinde bulunmuştur.

III. İLGİLİ MEVZUAT

7. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

8. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği*" hükme bağlanmıştır.

9. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön inceleme yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ç) bentlerine göre; "*Kurumun görev alanına girmeyen ve yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin başvurular*" hakkında gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

10. Aynı Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesine göre; "*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularla ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*"

Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

11. Aynı Yönetmelik'in "*İhlal kararı*" başlıklı 69'uncu maddesine göre; "*İnceleme ve araştırma sonucunda başvurunun yerinde olduğu kanaatine varılması halinde ihlal kararı verilir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları, ceza infaz kurumu idaresi ile Cumhuriyet Başsavcılığının yanıtları ve konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

Amasya Cumhuriyet Başsavcılığında Müdafî Bulunmadan İşkence ile İfade Alınmasına İlişkin İddianın Değerlendirilmesi

13. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) "*İşkence yasağı*" başlıklı 3'üncü maddesine göre ise; "*Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulamaz.*" Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Sözleşme'nin 3'üncü maddesi ile ilgili içtihatlarında kötü muamele yasağının demokratik toplumun en temel değeri olduğunu vurgulamıştır. Terörle ya da organize suçla mücadele gibi en zor şartlarda dahi Sözleşme'nin mağdurların davranışlarından bağımsız olarak işkence, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya işlemden men ettiği belirtilmiştir (AİHM, *Selmouni/Fransa [BD]*, 25803/94, 28/7/1999, para. 95).

14. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; "*Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya ve muameleye tabi tutulamaz.*" Devletin bireyin maddi ve manevi varlığını koruma

ve geliştirme hakkına saygı yükümlülüğü, öncelikle kamu otoritelerinin bu hakka müdahale etmemelerini yani anılan maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şekillerde kişilerin fiziksel ve ruhsal zarar görmelerine neden olmamalarını gerektirir (Anayasa Mahkemesi [AYM], *Cezmi Demir ve diğerleri*, 2013/293, 17/7/2014, para. 80).

15. Devletin, kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı kapsamında sahip olduğu pozitif yükümlülüğün usule ilişkin boyutu çerçevesinde bireyin bir devlet görevlisi tarafından hukuka aykırı olarak ve Anayasa'nın 17'nci maddesini ihlal eder biçimde bir muameleye tabi tutulduğuna ilişkin savunulabilir bir iddiasının bulunması halinde olay hakkında etkili bir resmi soruşturmanın yürütülmesi gerekmektedir (AYM, *Cezmi Demir ve diğerleri*, para. 110).

16. Kötü muameleye maruz kalması nedeniyle mağdur olduğunu ileri süren kişilerin kötü muamele yasağı kapsamına giren ağırlıkta bir muamele görmüş olabileceklerini gösteren emareleri ve delilleri sunmaları gerekmektedir. Bu kapsamda mağdur olduğunu ileri süren kişilerin olgulara dayanmayan yetersiz açıklamaları, iddialarının delillerle desteklenmemesi hatta kimi zaman delillerin uyumsuzluğu, kötü muamelenin yapıldığı yer, zaman ve diğer diğer konulardaki çelişkili ifadeleri gibi hususlar kötü muamelenin gerçekliğini şüpheye düşürür (AYM, *Beyza Metin*, 2014/19426, 12/12/2018, para. 45).

17. Başvuru konusu olayda başvuran, Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna 5/5/2017 tarihinde yerleştirildikten tam bir ay sonra 5/6/2017 tarihinde ifadesinin alınması için Amasya Adliyesine götürüldüğünü, Adliyede Cumhuriyet Başsavcısı'nın kalem odasında Amasya Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele (KOM) Şube Müdürlüğünde çalışan bir polis memuru tarafından kendisine fiziksel şiddet uygulandığını, işkence ile zorla fotoğraf teşhisi yaptırıldığını, daha sonra Cumhuriyet Savcısı'nın odasına götürüldüğünü ve avukatı olmadan ifadesinin alındığını iddia etmiştir.

18. Kurumumuzca edinilen belgelere göre; başvuranın 7/12/2016, 5/5/2017 ve 5/6/2017 tarihlerinde ifadesinin alındığı, 7/12/2016 tarihli ifadesinde Amasya Barosu avukatlarından nöbetçi Avukat ...'nin ifade esnasında hazır bulunduğu ve ifadenin Cumhuriyet Savcısı'nın odasında alındığı tespit edilmiştir. Aynı şekilde başvuranın 5/5/2017 tarihli ifadesinde Amasya Barosu avukatlarından nöbetçi Avukat ...'nin hazır bulunduğu, ifadenin Cumhuriyet Savcısı'nın odasında alındığı ve başvuranın 7/12/2016 tarihli ifadesinde verdiği isimlerin teşhisine ek olarak örgüt içerisinde iletişimde olduğu yaklaşık otuz kişinin ismini verip teşhiste bulunduğu; 5/6/2017 tarihli ifadesinin Cumhuriyet Başsavcılığı kalem odasında alındığı, başvurana haklarının bildirildiği ve başvuranın müdafii talebinde bulunmadığı, 5/5/2017 tarihli ifadesinde kod adını söylediği örgüt üyelerinin isimlerini verdiği ve teşhiste bulunduğu görülmüştür.

19. Başvuran, 5/6/2017 tarihinde alınan ifadesinin işkence ile alındığı ve ifade esnasında müdafii hazır bulunmadığı yönünde silahlı terör örgütüne üye olma suçundan hakkındaki kovuşturmanın devam ettiği Amasya 1'inci Ağır Ceza Mahkemesine 7/12/2020 ve 14/12/2020 tarihli dilekçeleri ile şikâyette bulunmuştur. Amasya 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın şikâyetleri suç duyurusu mahiyetinde olduğu için Amasya Cumhuriyet Başsavcılığına ihbarda bulunmuş ve Amasya Cumhuriyet Başsavcılığı ... sayılı İhbar Dosyasını yürütmeye başlamıştır. Amasya Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yaptığı inceleme üzerine ... Karar numarası ile "*silahlı terör örgütüne üye olma suçundan yargılanan sanığa zorunlu müdafii atanmasının gerekmediği, bu bağlamda sanığın savunma hakkının kısıtlanmadığı, kovuşturma aşamasında müdafii bulunan sanığın suç duyurusu mahiyetindeki dilekçelerinin soyut ve genel nitelikte olduğu, bu nedenle soruşturma aşamasına geçilmesini ve soruşturulmasını gerektirecek nitelikte bir suç veya suç unsuruna rastlanılmadığı*" gerekçesiyle "soruşturma yapılmasına yer olmadığına" dair karar verdiği ve kararın 8/4/2021 tarihinde başvurana tebliğ edildiği görülmüştür. Başvuranın süresi içinde Amasya Sulh Ceza Hâkimliğine itirazda bulunduğu ve Hâkimliğin itirazın reddine kesin olarak karar verdiği tespit edilmiştir.

20. Başvuranın, Amasya 1'inci Ağır Ceza Mahkemesinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 314'üncü maddesinin ikinci fıkrası ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5'inci maddeleri uyarınca silahlı terör örgütüne üye olma suçundan yargılandığı, söz konusu suçun cezasının alt sınırının Türk Ceza Kanunu'nda beş yıl olarak belirlendiği ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Müdafinin görevlendirilmesi" başlıklı 150'nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre alt sınırı beş yıldan fazla olan suçlar için sanığın istemi aranmaksızın bir müdafinin görevlendirileceğinin düzenlendiği görülmüş ve başvuranın 5/6/2017 tarihinde alınan ifadesinde başvurana Amasya Barosu tarafından atanacak bir müdafii talep edebileceğinin hatırlatıldığı ancak başvuranın müdafii talebinde bulunmadığı tespit edilmiştir.

21. Başvurana işkence ile fotoğraf teşhisi yaptırıldığı iddiasıyla ilgili olarak başvuranın Kurumumuza herhangi bir somut delil sunmadığı, konu ile ilgili Amasya 1'inci Ağır Ceza Mahkemesine yaptığı şikâyet dilekçelerini delil olarak gönderdiği, Mahkemenin ihbarı üzerine Amasya Cumhuriyet Başsavcılığının dilekçelerde yer alan iddiaların soyut ve genel nitelikte olması nedeniyle soruşturmaya yer olmadığına dair karar verdiği, başvuranın itirazı üzerine Amasya Sulh Ceza Hakimliği'nin itirazın kesin olarak reddine hükmettiği ve başvuranın iddia ettiği fiziksel şiddet ve işkence eylemlerinin 5/6/2017 tarihinde gerçekleştiği, ancak başvuranın 7/12/2020 ve 14/12/2020 tarihli dilekçeleri ile konu hakkında Mahkemeye şikâyetinde bulunduğu, Kurumumuza ise 3/8/2022 tarihinde başvuruda bulunduğu, başvuranın 20/8/2022 ve 10/10/2022 tarihlerinde Kurumumuza gönderdiği yazılı görüşlerinde de iddiasını ispat edecek herhangi bir delil sunmadığı hususları birlikte değerlendirildiğinde; mağdur olduğunu ileri süren başvuranın açıklamalarının yetersiz olduğu, iddialarını delillerle desteklemediği, olayın üzerinden üç yıldan fazla zaman geçtikten sonra şikâyetinde bulunduğu ve başvuranın iddiasının şüpheye düştüğü görülmektedir.

22. Sonuç olarak, başvuranın müdafii bulunmadan işkence ile ifadesinin alındığına yönelik iddiası, Amasya Cumhuriyet Başsavcılığında edinilen bilgi ve belgelerle birlikte değerlendirilmiş, söz konusu iddialar kapsamında, delillerle desteklenmeyen başvurunun yargı organınca karara bağlanmış bir uyuşmazlığa ilişkin olduğu tespit edildiğinden *kabul edilmez* olduğu kanaatine varılmıştır.

Hükmün Gerekli Deliller Toplanmadan, Avukatsız Alınan İfadeye Dayanarak Kurulması ile Avukatından Gerekli Hukuki Desteğin Alınmamasına İlişkin İddiaların Değerlendirilmesi

23. Başvuranın hakkında verilen hükmün gerekli deliller toplanmadan, avukatsız alınan ifadeye dayanarak kurulmasına ilişkin iddiası, yargı organlarınca karara bağlanmış bir uyuşmazlığa ilişkindir. Yukarıda da incelendiği üzere; başvuranın 5/6/2017 tarihinde alınan ifadesinde terör örgütüne üye olma suçundan yargılandığı için zorunlu müdafinin aranmadığı, başvurana haklarının bildirildiği ve başvuranın müdafii talep etmediği görülmektedir. Başvuran hakkında bu ifadeye dayanarak Amasya 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından karar verilmiş ve söz konusu karar 7/11/2019 tarihinde kesinleşmiştir. Açıkça yargı organlarının görev alanına giren ve Kurumumuzun görev alanına girmeyen iddianın *kabul edilmez* olduğu kanaatine varılmıştır.

24. Başvuranın avukatından gerekli hukuki desteği alamadığına ilişkin iddiası, başvuranın 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca hukuki destek almak için sözleşme ile anlaştığı kendi özel avukatı ile olan husumetine ilişkindir. 1136 sayılı Kanun'a göre avukatlık sözleşmesi, avukat ile müvekkili arasında, belli bir hukuki yardım karşılığında avukatın müvekkilden belli bir tutar veya değer taahhüt etmesidir. Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek görevleri verilen Ulusal Önleme Mekanizması Birimi tarafından, Kurumumuza yapılan işkence ve kötü muamele iddiaları incelenmekte olup başvuranın bu iddiasının Kurumun görev alanına girmediği

anlaşıldığından *kabul edilmez* olduğu değerlendirilmiştir.

Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İle İlgili İddiaların Değerlendirilmesi

25. Başvuranın Kurum ile ilgili ilk iddiası mahkemelere yazdığı dilekçelerin gönderilmediğine ilişkindir. Muhatap Kurumdan edinilen belgeler incelendiğinde; başvuranın Adalet Bakanlığına, Amasya Cumhuriyet Başsavcılığına, Amasya 1'inci Ağır Ceza Mahkemesine ve Kurumumuza farklı tarihlerde dilekçeler gönderdiği, bu dilekçelerin ilgili kurum ve mahkemelere gönderildiği ve başvuran hakkında alınan kararların da başvurana tebliğ edildiği tespit edilmiştir. Başvuranın yazdığı dilekçelerin mahkemelere veya kurumlara gönderilmediğine dair herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşılamadığından açıkça dayanaktan yoksun olan iddianın *kabul edilmez* olduğu kanaatine varılmıştır.

26. Başvuranın ikinci iddiası; iki defa sözlü savunma yapmak istediğine dair dilekçe vermesine rağmen savunması alınmadan disiplin cezası verilmesine ilişkindir. İncelenen belgelerden; Çorum 2'nci Ağır Ceza Mahkemesinin ... Esas sayılı dosyasının 20/1/2022 tarihli celsesinde tanık olarak dinlenen başvuranın disiplinsiz beyanını içeren duruşma tutanağının ihbar olarak muhatap Kuruma gönderilmesi üzerine Disiplin Kurulu Başkanlığı tarafından başvuran hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı görülmüştür. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 47'nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre; "*Savunma alınmadan disiplin cezası verilemez. Haklarında disiplin soruşturması yapılanlara, yüklenen eylemin niteliği ve sonuçları ile üç gün içinde savunmalarını vermeleri, aksi hâlde bu haklarından vazgeçmiş sayılacakları yazılı olarak bildirilir. Savunma yazılı olarak sunulabileceği gibi sözlü olarak da yapılabilir. Sözlü savunma tutanakla saptanır.*" İlgili hüküm uyarınca savunma istem yazısının başvurana 25/1/2022 tarihinde tebliğ edildiği, başvuranın savunma istem yazısına cevaben savunmasını vermediği ve başvurana aynı Kanun'un 40'inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendi uyarınca "2 ay süre ile bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma" cezasının verildiği tespit edilmiştir. Disiplin Kurulu Başkanlığı tarafından verilen karara karşı başvuranın Amasya İnfaz Hâkimliğine itirazda bulunduğu, Hâkimliğin itirazı reddettiği, ret kararı üzerine başvuranın Amasya 1'inci Ağır Ceza Mahkemesine itirazda bulunduğu ve Mahkemenin de itirazı reddettiği görülmüştür. Tüm bu süreç boyunca muhatap Kurumun Mahkemeden gelen ve başvuran tarafından Mahkemeye gönderilen evrakın ilgisine tebliğ edildiği tespit edilmiştir.

27. 5275 sayılı Kanun'un 37'nci maddesinin birinci fıkrasına göre; "*Hükümlü hakkında kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlal ettiğinde, eyleminin niteliği ve ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır. Hükümlünün duruşma, sağlık, eğitim ve çalışma gibi nedenlerle geçici olarak kurum dışında bulunduğu yerler de bu fıkranın uygulanması bakımından kurum olarak kabul edilir.*" Çorum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 20/1/2022 tarihli duruşma tutanağı incelendiğinde; başvuranın söz hakkı verilmeden konuştuğu, bu konuda uyarıldığı halde aynı davranışı yapmaya devam ettiği ve duruşmada disiplinsiz davranışlarda bulunduğu tespit edildiği görülmüştür. Sonuç olarak başvuran hakkında verilen disiplin cezasının ve yapılan disiplin soruşturmasının mevzuata uygun olduğu ve muhatap Kurumun kötü muamele teşkil edecek herhangi bir eylem ve işleminin bulunmadığı değerlendirildiğinden; kötü muamele yasağının *ihlal edilmediği* değerlendirilmiştir.

28. Başvuranın üçüncü iddiası; yedi yaşındaki oğlu ile görüşemediğine ilişkindir. Muhatap Kurumun yazılı görüşünde hükümlünün anne ve babasının ziyarete geldiği, oğlunun ziyarete gelmediği, oğlunun ziyarete gelmesi halinde görüşme yapma imkânına sahip olduğu Kurumumuza bildirilmiştir. İncelenen ziyaretçi kayıt defterinin ilgili sayfalarında başvuranın 16.08.2021 ile 16.08.2022 tarihleri arasında 76 adet ziyaretçi kaydının bulunduğu, bu

ziyaretlerin genel olarak anne ve babası tarafından yapıldığı görülmüş ve oğlu ile görüşürülmediğine dair herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşılamadığından açıkça dayanaktan yoksun olan iddianın *kabul edilmez* olduğu kanaatine varılmıştır.

29. Başvuranın dördüncü iddiası; telefonla görüşme hakkını ayda bir veya iki defa yalnızca beş dakika olarak kullanabildiğine ilişkindir. Muhatap Kurumdan edinilen Ses Kayıt Çağrı Raporu incelendiğinde; başvuranın 27/5/2017 tarihinden 14/8/2022 tarihine kadar kardeşi adına kayıtlı telefon numarası ile görüşerek her ay en az on dakika olacak şekilde düzenli olarak telefon hakkını kullandığı, bazı aylarda her hafta onar dakika, bazı aylarda bu hakkını ayda iki defa onar dakika şeklinde kullandığı tespit edildiğinden açıkça dayanaktan yoksun olan iddianın *kabul edilmez* olduğu kanaatine varılmıştır.

30. Başvuranın beşinci iddiası; avukatıyla vekâletname olmadan üç defa görüşme hakkı olmasına rağmen vekâletnamesi olmadan avukatıyla görüşürülmediğine ilişkindir. Muhatap Kurumdan edinilen avukat ziyaret kayıtları incelendiğinde; 2017 Mayıs ve Haziran aylarında dört farklı avukat ile en az otuz, en fazla altmış dakika olmak üzere görüşme gerçekleştirdiği, 2018 yılında aynı avukat ile on iki defa en az otuz, en fazla iki yüz üç dakika görüşme gerçekleştirdiği, 2019 yılında yine aynı avukat ile yedi defa en az doksan, en fazla yüz doksan bir dakika görüşme gerçekleştirdiği, 2020 yılında Mayıs ayına kadar aynı avukat ile dört farklı görüşme gerçekleştirdiği, görüşme süresinin en az yüz dokuz dakika olduğu tespit edildiğinden; açıkça dayanaktan yoksun olan iddianın *kabul edilmez* olduğu kanaatine varılmıştır.

31. Başvuranın altıncı iddiası; Kurum psikoloğunun bireysel görüşme esnasında kendisine “terörist” diyerek hakarete bulunduğu ilişkindir. Muhatap Kurumdan edinilen bilgi ve belgelere göre; başvuranın Kuruma herhangi bir şikâyetle bulunmadığı anlaşılmıştır. Kötü muameleye maruz kalması nedeniyle mağdur olduğunu ileri süren kişilerin kötü muamele yasağı kapsamına giren ağırlıkta bir muamele görmüş olabileceklerini gösteren emareleri ve delilleri sunmaları gerektiğini belirtmek gerekir. Bu kapsamda mağdur olduğunu ileri süren kişilerin olgulara dayanmayan yetersiz açıklamaları, iddialarının delillerle desteklenmemesi kötü muamelenin gerçekliğini şüpheye düşürür. Bununla birlikte kişilerin iddialarını desteklemek için yetkili makamlara zamanında başvurmaları gibi bir özen yükümlülükleri de bulunmaktadır (AYM, *Beyza Metin*, 2014/19426, 12/12/2018, para. 45-47). Somut olayda başvuranın iddiasını ispat etmek için herhangi bir delil sunmadığı, muhatap Kuruma da zamanında başvuruda bulunmadığı görüldüğünden; açıkça dayanaktan yoksun olan iddianın *kabul edilmez* olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

- A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,
- B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
- C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

02.05.2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Saffet BALIN

Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye